

Brevik skola Pysslingen
Nytorpsvägen 32
135 68 Tyresö

Öppet brev till Barn och Utbildningsnämnden om **våra villkor** för förskola och skola i Tyresö kommun

Nytt hyressystem

I Tyresö gäller sedan en tid tillbaka ett nytt hyressystem för förskolor och skolor. Tidigare fick vi en hyresintäkt som gick jämnt ut med hyreskostnaden, nu får vi en hyresintäkt per elev som vi ska betala vår hyra med. Kommunens nya hyresvillkor ger oroande effekter – nya skolor (som vanligen har en hög hyra) får nu sämre ekonomiska villkor jämfört med gamla skolor (som normalt har en lägre hyra). Därtill gäller att skolor med låg hyra och gott om elever kan göra sig en rejäl vinst på hyran.

Det här kommer sig av att alla förskolor och skolor i det nya systemet får en och samma hyresintäkt (en hyrespeng per barn) samtidigt som vi har olika marknadshyror. Kommunen har tagit fram olika kvadratmeterhyror på sina lokaler beroende av skolornas standard. Detta nya hyressystem för med sig att nya skolor får nöja sig med *färre lärare* och gamla skolor kan anställa *fler lärare*.

Vi hade gärna sett att Tyresö kommun i sin tolkning av de nya reglerna hade valt hyresnivåer som minimerar de negativa effekterna och i den mån att jag är rätt underrättad ska det också finnas undantagsregler för att t.ex. kunna hantera nybyggnationer.

Helst hade vi sett att kvadratmeterhyran på de olika skolorna skulle ligga i paritet med varandra, nu när hyresintäkten är en och samma, för att minska de negativa effekterna av den nya hyresmodellen.

Vår nya hyra är ställd i relation till att alla klasser i vår skola ska vara fulltaliga för att vi ska kunna betala hyran fullt ut via hyrespengen/hyresintäkten. Ett slags incitament för ett effektivt lokalnyttjande och det är väl okej om det finns barn i tillräckligt stor omfattning.

Nu när vi inte är i närheten av det elevantal som krävs får vi ta pengar från elevpengen som främst är tänkt att användas till lärare, mat och material för att kunna betala hyran.

Upplägget med det nya hyressystemet utgår från en idé om lika villkor med god transparens men i praktiken har våra villkor försämrats jämfört med andra skolor. Vårt problem är att det antal skolbarn som behövs för att hyresintäkten ska gå jämnt ut med hyreskostnaden inte finns på Brevikshalvön och vi har svårt att rekrytera tillräckligt med elever från andra områden.

Vi ligger bortom allfarvägarna och oavsett vårt goda rykte, våra skickliga pedagoger, våra kvalitetspris, vår småskalighet och vår vackra skola vid havet är det svårt att förmå föräldrar i angränsande områden att åka i fel riktning ut mot Brevikshalvön.

För dagen klarar vi oss tack vare det extra hyresbidrag vi får från Tyresö kommun och det stöd som Pysslingen/Academedia bidrar med, men vi vet inte hur frågan ska lösas framöver. I en tänkt situation där vi i vår skola har alla de elever som krävs för att skolan ska räknas som fulltalig är det fortfarande så att gamla skolor med förhållandevis låg hyra och gott om elever kan anställa fler lärare, deras personaltätet blir högre än vår. De får pengar över när hyran är betald och kan anställa fler pedagoger, köpa bättre mat och mer läromedel. Det finns skolor i Tyresö som nu tjänar flera miljoner kronor per år på sin hyra, de miljoner vi andra saknar för att få verksamheten att gå runt med en minimistandard gällande personaltätet. En lokaleffektivitet mot bättre vetande. På kommunövergripande nivå ska detta nya hyressystem vara ett nollsummespel, men att de rika skolorna går jämnt ut med de fattiga är ingen tröst för vår del. Vi i Brevik skola har kommunens högsta kvadratmeterhyra och vi har inte det elevantal som krävs för att kunna betala hyran med hyresintäkten. Det är bekymmersamt att leda en verksamhet vars villkor kan ändras med kort varsel och nu med en överetablering av skolplatser i Tyresö kommun börjar hyreseländet om på nytt. Brevik skola är en av förlorarna i detta nya skollotteri.

Ingen höjning av skolpengen

I Tyresö kommun är skolpengen för år 2014 höjd med ingenting – 0 kronor (det har jag varit sig hört talas om eller varit med om tidigare). Nytt är också att den vanliga oförändrade skolpengen ska täcka merparten av kostnaderna för de insatser som behövs för barn i behov av särskilt stöd. Med noll kronor i höjning förväntas vi kunna hantera den post som ska prioriteras först och mest av allt och alla. I praktiken har vi nu istället ett sparuppdrag – ja, vad ska man säga?

Tyresö kommuns skolpeng i jämförelse

Det är stora skillnader i skolpeng mellan olika kommuner i Sverige. Jag som har varit verksam 30 år i Stockholm, reagerade när jag kom till Tyresö på den förhållandevis låga skolpengen men att det skulle skilja så pass mycket hade jag inte riktigt klart för mig. Nu när vi tittat närmare på siffrorna och jämför Tyresö med Stockholm, Nacka och Haninge framgår det - att om Brevik skola hade varit en Stockholmsskola hade vi haft mer än en handfull fler tjänster (troligen ännu fler). Vi hade haft ytterligare minst en halvtidslärare per förskoleavdelning och årskursklass. Om vi hade hört till Nacka kommun hade vi haft ytterligare två/tre tjänster, ungefär det antal som vi tycker saknas i Brevik skola för att komma upp i en minimistandard vad gäller personaltätet. Hade vår skola legat i Haninge hade vi haft ungefär en tjänst färre, men Tyresö är en förhållandevis rik kommun jämfört med Haninge och säkert i klass med Nacka och frågan man kan ställa sig är – vad använder Tyresö kommun sina skattemedel till om förhållandevis lite jämfört med till exempel Stockholm läggs på förskola och skola/fritids? Hur kommer det sig att ansvariga i Tyresö kommun inte satsar mer på den *obligatoriska kärnverksamheten* förskola och skola?

I ett nyhetsinslag, för några år sedan, framkom att Tyresö kommun är den kommun i Sverige som satsar mest per invånare på den *frivilliga fritiden*. Men inte kan väl en kommun prioritera den frivilliga verksamheten på bekostnad av den för kommunen obligatoriska verksamheten? Går sport före skola?

Orimliga konsekvenser

Jag tänker att vi nog klarar det mesta utom det nya hyressystemet. Det nya hyressystemet är ett orimligt system med orimliga konsekvenser. Det kan inte vara rimligt att föräldrar bör titta närmare på ”hyra och inskrivningsnivå” innan man väljer skola - att det lönar sig att välja en gammal skola med låg hyra och hyggligt många inskrivna elever utifrån devisen - ny skola = färre lärare och gammal skola = fler lärare.

Vi hoppas på en översyn och en ny mer rimlig och rättvis hyressättning gällande förskolorna och skolorna i Tyresö kommun. Våra politikers uppdrag är att se till att det råder lika villkor för barnen i Tyresö - *bra och lika villkor*.

Förklaring

I texten ovan används begreppen ny och gammal skola. Med det menas att den nya skolan får representera en dyrare skola och en gammal skola får representera en billigare skola, främst vad gäller lokalkostnaden. En gammal skola med hyggligt billig hyra kan också få problem om lokalen har stor biyta (t.ex. många korridorer) och för få elever men det är framförallt den nya skolan med hög hyra som får problem i det nya hyressystemet, särskilt om elevantalet inte räcker till. En gammal skola som är väl nyttjad lokalmässigt med låg hyra och många elever är vinnare i detta nya skollotteri.

Notera att det kan finnas ett och annat sakfel i denna text (förhoppningsvis små) och detta är min analys utifrån de underlag vi i ledningsgruppen har kunnat få fram och de konsekvenser vi ser i vår verksamhet.

Med hopp om att vi ska kunna få bättre villkor för förskola och skola i Tyresö kommun.

Tyresö i augusti

Rektor Anna Hansson-Bittár
Brevik skola Pysslingen

PS

Nu har vi fått det glädjande beskedet att den nya hyressättningen ska ses över, att man ämnar mildra de negativa effekterna av hyressättningen. Vi vet ännu inte vad detta betyder i praktiken för vår skola men vi är glada över att en översyn av hyressättningen är på gång.